

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislave
cis. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyilattéri közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árendájában részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adataknak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivataltalba kerjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Micsoda anakronizmus

lenne ma, az óriási munkanélküliség idején ez a mondás: a munka ünnepe, — hogyha a természetben a télre nem jönne tavasz, a napsugaras tavasz, amely a rideg tél után virágzó pompába borítja a határt és friss életkedvet önt a rideg tél által meggyőztört emberiségbe.

A tavasz az érzések szerint valahogy mindég a remények teljesülésének a kezdetét is szokta jelenteni. Az emberiség mintha erős nyújtás után egy nagyot lélegezne tavaszkor, hogy elbágyadt tüdejét egyszerre friss levegővel töltsen meg és a friss tavaszi levegővel magába szívja az új reménykedések illatát is.

Az idén a munka ünnepe különösképpen a remény jegyében áll előttünk. Népünk, embertestvéreink nagyrésze munkanélkül, kenyértehlentül, önmagába roskadva, tehetetlenül áll. A tulzódó racionalizmus által átalakult új gazdasági élet borzalmas probléma elé állította az emberiséget, különösen az emberiség ama részét, amely eddig kezemunkájával kereste meg a mindennapi kenyerét. Amely a világfórumokon az illetékesek a hivatottak és a hivatatlanok aflótt vitáznak évek óta, hogy mit kellene tenni a nagy világválságból való kivezésre, az alatt az utcasarkokon a napfényben melegező emberek, a hitüket vesztett embertömegek elkeseredésükben erőszakkal a fejetejére akarják állítani az egész világot, melynek gazdasági életéből, társadalmából kitagadottnak érzik és képzelik magukat, pedig csak a tulajdonosok a gépek szerencsétlen áldozatai lettek s épen az ő életük problémája foglalkoztatja legerősebben a világ legnagyobb koponyáit. A mostani ünnep reménykedését az állami munkakölcson determinálja, ebből várunk átmeneti javulást, kenyerét és foglalkozást a munkanélküliek részére. A munka ünnepe akkor volna a legteljesebb, hogyha munkát is tudnának adni a népnek.

Tragikus ünnep az idén a munka ünnepe, az ideai május elseje. Amidőn harcot vívtak ezért az ünnepért a dolgozók, amidőn vérükkel festették pirosra, hogy elismert ünnepévé pecsételjék, akkor még volt munka is, nem csak remény. Ma, amidőn a törvény a szentesítés piros betűjével iktatta a naptárba: a hajdani politikai jelszóból, amelyet egykor

csak egy társadalmi osztály, az öntudatra ébredt és politikai érvényesülést kereső munkásság ünnepévé avattak, később az összes dolgozók szellemi és fizikai munkások társadalmának ünnepévé vált. De nézzük vajjon hová jutottunk, midőn ma már csak egy szomorú szimbólum gyanánt áll előttünk május elseje, az elvesztett munka, az emberek kezéből kicsuszott szerszám ünnepe, amely után úgy néz a lélekben megtört emberiség, mint kis gyerekek a kezéből elszállt színes léggömb után, amely elérhetetlen magasságban lebeg a kék ég alatt. Amíg a kezében tartotta: nem érezte nagy jelentőségét, de amidőn elszállt: élettragédia lett belőle.

Ami éppen ezért azt mondjuk, hogy talán sohasem volt mélyebb jelentősége május elsejének, a munka ünnepének, mint ma, amikor nem csak a színes léggömb „csuszott ki” mindnyájunk kezéből és elérhetetlen magasságban lebeg felettünk, hanem amidőn egyaránt sorsvertek és vihartéptek vagyunk mindannyian, akik elémült ábrázattal nézünk az asztalunkon napról-napra kisebbedő kenyér után és ebben az általános sorstragédiában egyaránt rá kell, hogy eszméljünk mindannyian egyetemes emberiségünkre, akik nem élhetünk egymás ellen, hanem csak testvéri egymássaléttségben és természetes nagy emberi összefogásban. Minél nagyobb a veszedelem, annál erősebbnek kell lenni az összetartozandóság tudatának és érzésének: ez a természet örökervényű nagy törvénye, amely már az ősembereket is arra készítette, hogy társaséletbe fogjanak össze a veszedelmek közepette és ezzel az összetartozással vetették meg a mai társadalom összműködésének alapjait.

Bármilyen vigasztalanul is szomorú ez a május elseje, de a természet nyílása mégis friss reményeket gyújt az emberi lelkekben, hiszen azt példázta, hogy a természet körforgása az évszakok változásával is örök és az élet fejlődésében tartós megállás nincs, azért május elsejének szimbóluma általában mindenkit átölel és megindít, aki lelkében egy jobb jövő vágyát ringatja, de ezután a jobb jövő után nem csak áhitozik, hanem tiszta lélekkel és embertestvéri szolidaritással munkálkodik is, vagy életelvvel tudatosan szolgálja azoknak minél előbbi kialakulását.

Az elfáradás kórokozói.

Irta: BOGNER GYULA.

Az orvosi tudomány, amely nagy lépésekkel halad előre, már megtalálta az elfáradás kórokozót is. Nézzük, vajjon mi okozza az elfáradást, miért fáradunk el?

A lapokban elég gyakran olvassuk, hogy a magas hegyvidék ismét áldozatot kívánt; halva találtak itt, halva amott egy-egy turistát. Nem lavina sodorta magával, szikla sem zuzta agyon s elszédülte a mélységbe sem zuhan, hanem oly halálal mult ki, mely az embert a síkságon is érheti; halálát kimerülés okozta s az újságíró e halálnem leírásakor — bármily hanálan is hangzik ez — bizonyos mértékű megkönnyebbülést érez, mert nem kell bezúzott koponyára, összetört vétagokra gondolni.

A kimerülés okozta halálnem hallatára általában nem érzünk borzadályt, mert nem tudjuk elképzelni, hogy a kimerülés miként is okozhat halált.

Az újságközlemény szerint a turistát, a vándort fáradság fogta el, fáradsága nőttön, de bármennyire is igyekezett magán uralkodni, bágyadságot akaratával legyőzni, mely jól tudta, hogy engedékenység az első lépés az elvesztett játszmához, nem volt képes fáradságát legyűrnie, eszontott édes érzés fogta el, — valóságos álmokör.

Az alvás utáni vágy vétagjaiól agyáig kuszott, az agytól a bőr és csendes „részségében” már nem érzett fájdalmat, midőn térdre rogyott és kezeit a köveken, a sziklákra véresre zuzta. Jól látta még, hogy seiből piros vér szivárog, de azt nem érezte sem forrónak sem hidegnek; bőre vastag kőfal gyanánt viselkedett, mely egy a szárazság mint a nedvesség — úgy a kemény mint a puha tárgyak iránt s úgy a meleg mint a hideg iránt egyaránt érzéketlennek bizonyult.

Azt még látta, hogy barátja, turistatárs a valami kiált feljé, mert látta a száj mozgását, de a hangot nem tudta többé fel fogni; úgy amint tapintó érzéke elfásult, úgy elhagya hallása is, — nem hallott semmit, de azt, hogy barátja intget feljé, nem volt elvitatható, — azt még látta.

És egyszerre felmondta szolgálatát a látás is, nem látott s az egész embert csak az az egyetlen édes érzés fogta el: aludni és aludni, királyságot adni egy kis alvásért.

Ez a vágy nem volt többé legyőzhető, — a turista leült s miközben halvány fátynok volt az agyán az a gondolat, hogy társa bizonyára hasonló érzéseken megy keresztül, megszűnt teljesen öntudatosan gondolkodni.

De miáltal szegény társát halva találták, ülő helyzetben, mint aki csak néhány percet ült le megpihenni, kezeit öbe téve, karját a Rucksackra támasztva, — ő csoda módon megmenekült, természetét győzedelmeskedett a hiál felett. S a következő évben bizonyosan ismét utnak indul, fel a magasba, egész bizonyosan, mert hiszen a világ sehonnan sem olyan szép, olyan fenséges, mint onnan a magasból néve.

Valamennyi megmenekült ily módon adja el a kifáradás, a kimerülés egyes mozzanatait s e subjektív közlések nem vitetnek felnyt arra a kérdésre, hogy a szervezetben tulajdonképpen miéle folyamat megy végbe, mely megmagyarázná, hogy a fáradság mámor miként érhet el oly fokot, hogy egy életet némán s árnylag gyorsan képes legyen kioltani, mintegy kártyavárként összeomlasztani.

Az uton ellankadt, teljesen kimerült, de a halál torkából szerencsésen megmenekült vándor felépülése után nem tud másról beszámolni, mint hogy fájdalom semmiféle szervében nem érzett és csak nagy általánosságban sorolja fel lelki impressióit.

A physiologus tehát, az elfáradás okát kutatva nem is tudja tulajdonképen, hogyan is fogjon munkájához, tisztán vak kísérletezésre van utalva.

Az első kísérletének ideje több évtizedre vezethető vissza s azt oly szerven végezték, mely a testtől eltávolítottván, azt legtöbbször éli túl.

Ez a szerv az izom. Megerőltető munkatejesítés után a munkatejesítmény növekedésével az izom összehúzódási képessége mindinkább alábbhagy s az izomra gyakorolt ingernek hosszabb időre van szüksége, hogy az izmot ismét összehúzódsra bírja. Mintha az izom valamiképp eldugult volna.

Ez a megfigyelésen alapuló tapasztalat Ranké német kutatóban azt a gondolatot ébresztette, hogy az elfáradt izmot valamiképpen ki kellene találni mosni s az izmot kimosott állapotban vizsgálat alá venni, vajjon ugy viselkedik-e, mintha kipihtente volna magát. Ranke gondolatát tett követte, ő izomösszecsúszásokat végzett s e mosásokhoz gyenge konyhasó-oldatot használt. S íme az ilyen kimosott izom tényleg azonnal visszanyerte előbbi frissességét. A kutató erre egy lépéssel tovább ment. Ugy okoskodott, hogy ha a ki- illetve elfáradás oka egyszerű mosással megszüntethető, mint valamely csőnek megtisztítása szennyvíztől, úgy valószínű, hogy az izmok kifáradását okozó gátó anyag ebben a kimosott folyadékban foglaltatik. Erre az izomból kifolyó folyadékot besűrítette s belőle néhány cseppet egy teljesen kipihtet izomba fecskendezett. A pihtet e befecskendés után munkára készítette egészen úgy viselkedett mindjárt kezdetben, mintha munkától fáradt volna el. Valószínűnek látszott tehát, hogy a kifáradásnál oly anyagseretek játszik szerepet, melyet maga a szervezet alkot.

Nagyjelentőségű eredmény volt ez, de

sajnos, mint az már lenni szokott, — abban az időben senki sem hederített rá; — Rankét, a kutatót teljesen elfelejtették.

A probléma azonban fel volt vetve s a kérdéssel Mosso kezdett újból foglalkozni. Az ő kísérletei sorsdöntők voltak. Ő már híressé vált kutyakísérletei által. Kísérleti kutyája egyik lábát addig mozgatta, míg az egészen el nem lankadt a szután az elfáradt kutyából kevés mennyiségű vért oly kutyába fecskendezett, mely teljesen ki volt pihtene. Röviddel a befecskendés után a beoltott állat a kimerültség minden jelenségét mutatta és pedig oly feltűnően, hogy lélekzése, szívverése rendkívül megszorodott, mintha örült iramban ide-oda futkosott volna.

Három körülmény nyert bizonyítást e kísérlet által.

Először bebizonyosodott, hogy a test valamely pontján keletkezett kifáradási anyagseretek a véráram sodorja tovább s vele az egész szervezet elárasztja.

Másodszor be lett bizonyítva, hogy a kifáradást előidéző anyagseretek minden szervet, ahova csak jut, egyöntetlően támad meg, valamennyit bénítja.

Harmadszor bebizonyosodott, hogy a kifáradás átjuthat egyik állatról a másikra, akárcsak a typhus, vagy kolera, vagy valamely más fertőző betegség.

Mint hogy e kísérletek eredményét számos más buvár is megerősítette, ma a kifáradás teóriáját tisztában vagyunk s a kifáradás elméletére nézve a következőket állíthatjuk fel:

A kifáradás, magyarosabban: kimerülés nem más, mint a szervezet csendes elfertőzése (autointoxicatio), mely mint ilyen tulajdonképen az öregkori, az agkori kimerülésel azonos. Valamely szervezet ugyanis csak saját anyagcsere fölöslege árán képes működni, azon a fölöslegen, mely a test sejtjeiben van felhalmozva. Ha tehát valamely szerv vagy szervezet munkára lesz készítve, úgy tulajdonképen tartalékanyagát veszi elő és használja fel; de nem teljes egészében. Mint ahogy a gőzép fűtésére használt szénből salak és hamu marad vissza, úgy a test

anyagcsere folyamata közepette állandóan bizonyos salakszerű termékek halmozódnak fel a dolgozó izmokban, nyirokmirigyekben és idegsejtjeiben, sőt a vérben magában, mert a szervezet ezeket a termékeket nem képes eléggé gyorsan kiktűzőbbölni. Ez a salakszerű termék oka a kifáradásnak.

Hogy melyek azok az anyagok, hogyan nevezik őket s hogy — mint a bakteriumok által termelt vegyi mérgek — hogyan képesek halált okozni, ezt is kiderítette a tudomány, azonban sajnos, még nem teljesen.

Első ízben az angol Burridge jött arra rá, hogy akkor, ha a szervezet túl erősen igénybe lesz véve, úgy a szervezetben tejsav keletkezik, mely nem más, mint a test fehéreje anyagának bomlási terméke. De utjabban az erlangi egyetem élettani tanára, Wolfgang Weichardt tovább ment és beható, igen fáradságos kísérletezés után kimutatta, hogy a tejsavon kívül a test fehérnye anyagának számos más bomlási terméke is szerepet játszik s hogy megerőltető testi és szellemi munkára bírt izmok kipréselt nedvében valamennyi bomlási termék felhalmozódik.

Weichardt kísérletei során továbbá arra a tapasztalatra tett szert, hogy ezek a bomlási termékek mesterségesen uton a laboratóriumban is előállíthatók vásárolt húsmentékből, úgy hogy nincs szükség többé arra, hogy e termékeket nagy munkát végző állatokból vegyék, hanem tisztán mechanikai uton bármely mennyiségben előállíthatók.

A legnagyobb feltűnést keltette azonban Weichardt ama közlése, hogy neki bizonyos eljárás után sikerült állatokat a test kimerülését előidéző bomlási termékek ellen ellenállóká, immunissá tenni, mely eljárás lényegében nem más, mint a bakteriumos fertőzés elleni immunisálás.

Egyébként az a már régebben tett megfigyelés, hogy a szervezet kimerülése alkalmmal keletkezett bomlási termékek egyik állatról a másikra átjuthatnak, ezt a kérdést már félig-meddig eldöntötték, azonban a kérdés tulajdonképen csak akkor nyert tisztázást, midőn kimutatták, hogy a kifáradást, ki-

Léva története a 17. században.

Irtá: HAICZL KÁLMÁN dr.

XI.

A szabad hajdúk Bars vármegyét is elárasztották. Thurzó György nádor német katonaságot küldött ellenük a vármegyébe, melynek 1611. szeptember 11-én azt írta róluk: „Nyilván vagyon Kgeknel, az hitvány hajduság minémű nagy dúlásokat, fosztásokat és pusztításokat cselekedtek és naponként cselekesznek az országban, sőt végezték azt, ha előmehetnek igyekezetekben, hogy az egész nemességet elveszessék és az egész országban birodalmat vegyének, kire Isten őket nem segíti.” (Szerémi 28.) Persze a német katonák sem kímélték a lakosságot, sőt még a hajduknál is jobban pusztítottak.

A két pusztító fajhoz azután harmadiknak a török szegődött. Hiábavaló volt a bécsi s a zsitvatoroki béke, az esztergomi és párkányi törököknek kirándulásai és követeléselei egyre szaporodtak. 1613-ban Ó-Lévát és Ladányt felégették. A megrémült lakosság be akart hódolni, mire Thurzó György nádor 1613. december 2-án a vármegyének küldött levelében ettől a községekét tiltotta s arra figyelmeztetett: „valaki pedig közülék az mi tilalmunk ellen be menne az törökhöz, elhigye azt bizonyosan, hogy életét veszi el és kit nyársba vonatnak affélék közül s kit másképen büntetünk.” 1614. február 29. levelében a lakosságot attól is eltiltja, hogy a töröknek buzát vagy egyéb élelét vigyen vagy eladjon és „senki az ellenségnek maguk és hazánk romlására élelét ne adminisztráljon.” (U. o. 51-52.) Ez annyiban is érthető és indokolt rendelkezés volt, mert bár egymást érték a békekötések, a valóságban az országnak állandóan hadi készenlétben kellett lennie.

Uj vezér került Budára. Ahelyett hogy a béke pontjait betartotta volna, 1614. tavaszán behódolási parancsot küldött Szabellére, Báthra, Vereblyre, Csejkőre, Szöllőse, Barsra, Csiffára, Tildre és Nyárhídre (Érsekujár külvárása) és a körülöttük fekvő községekre, „mert ha be nem hódolnak, ő reá ne vessenek, ha mi nyomoruság esik rajtok.” Erről Koháry Péter ápril 13-án azzal értesíti Bars vármegyét, „hogy Ngtok és kkg maga és hazája oltalmáért lenne népével készen és valami segítségével ide az végbeliekket, hogy ha az ellenség gonosz ügyekzetiben ezen tartományokra akarna jönni, lehessen módunk Ngtok és kkg segítségével ellene állanunk, mi is ezen fizetetlen és fogyatkozott állapottal is jó vigyázásban lévén

Ngok és Kgekrt sem vérünk ontását, sem fáradságunkat nem számjuk. (Szerémi. 53-54.)

1615-ben újabb békealkudozások folytak Bécsben, amelyeknek eredményeként a zsitvatoroki békét megújították, majd a török hódoltsági vonal megállapítása végett a király biztosokat küldött ki, akik október 5-e után Léván a török követekkel tárgyaljanak. A nádor Bars vármegyét szeptember 18-án felhívta, hogy e biztosok ellátására október 5-ig Lévára elegendő éleléről gondoskodjék. (U. o. 57.)

1616. évben az esztergomi pasa irt Ó-Bars városára, Kis-Győröd és Mohi falvakra, hogy hódoljanak be, amiért a nádor augusztus 7-én és szeptember 23-án a budai vezért figyelmeztette a békekötés megtartására. (U. o. 62-64.) Nem sokat használt. A következő évi június 16-án Teuffenbach Rudolf, ujvári főkapitány értesíti a vármegyét, hogy a törökök Bénynél kastélyt akartak építtetni; de látva azt, hogy a magyar végházak vitézei ebben megakadályozzák, abbahagyták. (U. o. 64-65.)

A törökkel való alkudozások 1618. április 20-án Barson újból megindultak és Liphai Imre alispán Pázmány Péternek beküldte ama 60 falunak jegyzékét, „Az mely hatvan falut az Commissarius Urak az Bécsi papificatis continetiája szerint Komáromban az töröknek adtanak négy vármegyéből tudniillik Komárom, Nyitra, Bars és Hont vármegyékéből.” Ezek közt Léva vidékéről következő falvak szerepelnek:

a lévai uradalomból: Töhöl, Mohi, Ó-Bars, Kis-Koszmály, Nagy-Koszmály, Tót-Keszí, Kelecsény, Élesfalva; a garamszentbenedeki apátságából: Tolmács, Nagy-Vezekény, Rohozsnice, Nemcsény, Peszér, Nagy-Kovácsi; az esztergomi érsekségtől: Tild, Aha, Németi; a saági prépostságtól: Forgáhcoké: Vörösvár, Csárad; a saági prépostságtól: Alsó-Almás, Pecsenicz, stb. Ebből látható, hogy a török hódoltság ekkor már Lévatól északra is terjedt.

Az alkudozások, vagy miként Liphai és Maklár Pázmánynek jelentik, „veszekedés” csak májusban ért véget. (Szerémi 65-68.)

A lévai várnak és őrségének állapotára pedig ezalatt egyre jobban romlott. Teuffenbach Rudolf báró dunáninneni generális főkapitány már 1613. november 1-én figyelmeztette Bars vármegyét a lévai vár fogyatkozásaira és szemére veti, hogy a tavalyi munkákat

merülést előidéző termékek a test fehérvér-jének különböző bomlási termékei.

Közben pedig a biológia kiderítette, hogy az élő szervezet azonnal ellenanyagokat termel, ha beléje bármily kis mennyiségű idegen fehérvérnyét fecskendezünk, (pld. ha emberbe ló vérből nyert vérsavót, -serumot fecskendezünk).

A szervezet ilyenkor azonnal oly ellenanyagokat termel, melyek a befecskendezett idegen fehérvérnyét tönkré teszik. Minthogy ezek az ellenanyagok még sok ideig a véráramban keringenek, egy újraoltás ily fehérvéranyag (reaktív) eltekintve már nem okoz többé veszedelmet, mert az idegen fehérvérnyét az u. n. védőfermentumok azonnal feloldják és megsemmisítik.

Weichardt ugyan erre a tapasztalatra jutott a kifáradást előidéző fehérvérnyet bomlási termékekre).

Oly kuttyák vagy egerek p'd., melyeket ilyen u. n. kifáradási termékekkel, praeparatumokkal, méreggel ojtott, ezen méreg nagyobb adagjainak újraoltása iránt sokkal ellenállóbbak bizonyultak, mint az előzőleg be nem oltott kísérleti állatok és erős munkára készítve sokkal később fáradtak ki, mint a kontroll-állatok, vagyis a be nem ojtott állatok.

A beoított állatok tehát bizonyos mértékben immunisokká váltak a kimerülést okozó mérgek iránt. Ha már most ilyen immunissá vált állatokból kismennyiségű vért vagy vérsavót más állatokba (de nem idegen fehérvérnyű állatokba, p'd. kutyáról-kutyára, lóról-lóra, egérről-egérre stb.) ojtunk, akkor ezek az állatok is immunisokká válnak a kifáradást előidéző anyagok iránt. Ha az ilyen állatok erős munkába lettek fogva, ugy sokkal tovább maradnak élénkek, frissek, mint a be nem ojtottak.

Weichardt eme tapasztalatait részben embereknél is kipróbálta és igen jó eredményhez jutott. Kipróbálta pld. erős sportot űző atlétáknál olyképen, hogy testükbe a sportot megelőző napon, anélkül, hogy sejtelmük lett volna arról, miről is van szó,

kevés — mondjuk — antianyagot fecskendezett s az illetők nagyobb sportteljesítményre voltak képesek, sokkal később fáradtak el és sokkal hamarabb jöttek újból erőhöz.

Azonban ezen a téren tulzott reményeink nem lehetnek, már azért sem, mert a sportpályák az ilyen — mondjuk — dopingolást erősen tiltják.

A pihenés legtermészetesebb, legbiztosabb utja minden fáradt munka után mégis csak az egészséges, mély és elégséges alvás marad.

Régi magyar jelességek, találmányok.

Az 1822-iki Tudományos Gyűjtemény tudósítója ebben a néhány sorban számol be egy régi jó táblabíró találmányáról: „Tek. Czui-fay Gábor Ts. Ns. Zágráb vármegye Tábla Birája olyan kályhát talált fel, mely a mostani kályhától egészen különbözvén, sokkal szebb, tsinosabb, kevesebb fát kíván, a melegséget mind hamarabb közli, mind arányosabbnak s kedvesebbnak teszi, egyszerűsége a levegőt különösen megtisztítja, amelyért is Ő Felségétől őt esztendőre kirekesztő Privilegiumot kapott.”

Ugyanígy elbánásban részesült ebben az időben egy rácmarosí képaragó találmánya, aki még a háziasszonyoknak a nagymosás utáni gondjain kívánt könnyíteni, fel-talált egy praktikus mángorlót. Hogy miben is állott tulajdonképpen a Kräuterer Károly uram találmánya, nem tudunk róla pontosan beszámolni, mert sem a rajzát, sem a részletesebb leírását nem ismerjük. E helyett el kell fogadnunk tehát azokat az adatokat, melyeket ugyancsak a Tud. Gyűjtemény tudósítója tesz közzé erről a jeles mángorlóról 1822-ben. E szűkszavú közlemény szerint „az új magyar találmány négy látnyi hosszúságú, két látnyi és három ujnyi szélességű, három látnyi magasságú, amellyel mivel ámbár tsak kevés nehézség fekszik rajta, mégis annyit nyom, mintha tíz mázsa feküdne rajta, egy kisfű is úgy mángolhatja

meg a fehér ruhát, mint akármely nagy mángorlóval, mely több embereket kíván. Azonkívül az a mángorló az épületnek semmiképpen sem nem ártalmas s mivel kisitny, a szobákban asztal gyanánt is használható s nem is lehet félni, hogy a gyermekek rajta kárt tesznek magoknak s végre az egész költség 20 forintot Cond. pénzben téssen. Melyért őt esztendei Privilegiumot nyert Ő Felségétől.”

Itt a régi magyar jelességek sorában látom helyénvalónak felvetni olvasóink előtt azt a kérdést, hogy van-e tudomásuk a magyar irodalomnak egy több mint száz év előtti olyan lelkes olasz barátjáról, aki már 1821-ben Kisfaludy Sándor költeményeinek java részét lefordította olaszra, bár ő maga alig ismerte nyelvünket. Hogy pedig ez miképpen volt lehetséges, azt megtudjuk egy akkori lelkes magyar katonatisztnak, Taszárky Antalnak, a Colledero-Mansfeld gyalogezred hadnagyának bátyjához a tudós orvoshoz, Taszárky Jánoshoz Milánóból 1822. évi január 25-én írott leveléből. Ez az akkori lelkes magyarbarát olasz pedig a milánói gróf Lannazer, akiről az ő derék hadnagy barátja azt írja, hogy „néki legjobban tetszett, ha a Magyarokról, ezeknek constitúciójáról, szabadságáról beszélhettem, ilyenkor többnyire tűzbe jött, hogy lehetetlen volt rajta meg nem indulni.”

Ez a mai magyar nemzedék előtt teljesen ismeretlen gróf Lannazer többek között ékes olasz nyelven lefordította a mi Kisfaludy Sándorunk „Himfy szerelméi” című pompás költemény ciklusát. A fordításait pedig ugy csinálta a nagytehetségű magyarbarát gróf, hogy az ő lelkes katonatiszt ismerőse, Taszárky Antal a fennemlített milánói levél írója, aki ekkor a maga körében nagyon sokat tett arra, hogy ottani olasz barátait a magyar kultúrával megismertesse, a magyar poemákat prózában latin nyelvre fordította s ebből a latin szövegből készítette azután Lannazer gróf a maga műfordításait. Az 1822-iki Tudományos Gyűjtemény közli is egyike műfordítását. Ezeknek a fordítások-

sem végezték el. „Kérem azért Kgtéket, hogy meggondolván mind azt, mely nagy igyekezeti legyen az ellenségnek ez helynek elfoglalására és mely nagy óltalmára vagyon az kereszténységnek az az hely, legyen azon, mind az tavalyi restanciát és az idej gratuitus labor pénzt is, mennél hamarabb lehet, meghozzák, hogy még az idén is, míg jó idő szolgál, az szakadásokat romlásokat és bástyákat fódózhassák és ez tél alatt annyival az tavalyi épülethez jobb módjával kezdhetnék.” (U. o. 48.)

A végzett munka bizony csak foltozgatás lehetett, mert Koháry Péter 1619. április 20-án a vármegyéhez a vár állapotát ekkép írja le: „Nyilván vagyon Ngtoknál és Kgtéknél, minemő nagy fogatkozásban legyen Ő flge végháza Léva nemcsak az épületből, de az vitélő népnek is mind fizetlensége és kevés volta miatt, hogy annyira, hogy nemhogy az mezőt és az országot oltalmazhassák, de az minemő nagy hely és pusztá, az végházak őrizésére sem elegek. Emellett lövő és építő szerszám is, por, ön oly kevés vagyon benne, kitől Isten oltalmazzon, ha hertelen valami irruptiója lenne az ellenségnek, csak igen kevés üdőra való oltalmazásokra sem érkezhetnének vele. Élés pedig nem hogy valami bizonyos üdőra való volna benne, de még csak egy napra való sincs.” (Szerémi. 71.) Persze, mert Althann uram a várat teljesen kifosztotta, a többivel pedig nem törődött.

A vármegye is valami restanciával tartozott a lévai vitézeknek. Spáczai Péter lévai vicekapitány panaszára Forgách Zsigmond nádor 1619. február 22-én kéri a vármegyét, hogy adja meg nekik ezt, mint a többi vármegyék is megadták a végbelieknek. „megemlékeztvén és ez mostani nagy fogatkozásokat az Lévai vitézeknek, kik hazánknak szolgálatjában nagy szorgalmatossággal foglalatások, megtekéntvén.” (U. o. 70-71.) Nem kevésbé rossz képet nyújt ez állapotokról nemeskürthi Bakó Ferenc levele, melyet u. a. évi október 16-án Léváról a vármegyéhez intézett. „Ngtoknál és kgtéknél nyilván vagyon ezen Lévai praesidiumból mely igen kiment most az vitélő nép az táborra, ugy annyira, hogy nagy gonddal kellett csak az éjjeli istrázásokat is elállatunk. De immár legyen Istennek hála, ugy meg építettük az sereget mint lovas, gyalogost, hogy az gyalognak nem sok hja, az lovas peniglen éppen megvagyon. Ngto-
kat és kgtéket kérvén, az vártafát elrendelvén parancsolja meg szolgabíró uraimnak, hordassák az végházhoz mindjárt. Minemő ruhátlan legyen az szegin gyalogság, azt Ngtok és Kgték jól tudja.

Ngtoknak és Kgtékek azon is könyörgünk, mivel itt az helbe semmi temleczünk nincsen, az végház pedig a nélkül nem lehet, Ngtok és Kgték hordatna temlecznek való öreg fát is, csináltatnánk egy temleczet, holott az sok duló, fosztó az falukon és az uton járó embereknek sok károkat tesznek, azokat az ő flge parancsolatjából büntetünk kelletik érdemek szerint, a mint most is egy néhány felé kikütem aféléknek keresésire. Ngtoknak és kgtékek azt is akarom értésire adnom, hogy Maklary Péter ur itt Léván iratos az ő flge lovasi között, Szakács Mihály uram pedig Porkoláb.” (Szerémi. 83.)

Bakó Ferenc már 1612-ben Hornt vármegye alispánja volt és maradt 1617-ig. Mint ilyen résztvett 1612-ben a nádori küldöttségben, mely a Dunáninni végvárak megvizsgálására volt hivatva. (Hadtört. közlem. 1914. 377.) Fentközölt leveléből arra kell következtetnünk, hogy Bakó 1619-ben Léva várának kapitányi tisztét viselte.

Bethlen hadai Lévat ekkor el nem foglalták, (Bars vármegye monografiájának 351. lapján azt írja, hogy Bakó Ferenc foglalta el.) ami már abból is látható, hogy 1620. év elején ugyanott Althannak német katonasága volt. Forgách Zsigmond nádor ugyanis 1620. január 3-án meghagyja Bars vármegyének, „hogy mivel országunk rendelkezése szerent ez jelenvaló országunk gyűlésében Althann Uramnak meg vagyon parancsolva, hogy az Németeket, kik eddig Léva várában voltak, minden késedelem és haladék nélkül az várból kibocsássa és kiküldje, hogy ezért az németeknek kimenetelekkel az vár pusztán ne maradjon, ki országunknak nem kevés kárt hozhatna, az nemes ország közönséges akaratjából intjük kgtet és Nádor Ispánságbeli tisztünk szerint parancsoljuk, hogy minden haladék nélkül jó szerrel és fegyverrel való gyalog ötven számu legent bocsássa a várban kgt, annak szorgalmatos oltalmazására addig, míg az nemes ország ez dologról bizonyos rendelést állat.” (Szerémi. 95.)

A lévai helvét és ágostai vallásuak közt a plebánia templom és javadalom körül keletkezett ellentétek kiegyenlítésére a király Markburg Márton, Litassy István és Liphay Imréről álló bizottságot küldte ki, amely 1620. április 6-án Althann Jánossal együtt tárgyalta a kérdésről, de Althann ellenkezése miatt egységre nem juthattak. (U. o. 103-106.)

nak a létrejötte a fentebb említett nagyműveltségű magyar katonaisztnék köszönhető.

Ugyancsak az 1822-iki Tudományos Gyűjtemény egyik kisebb közleménye a jellegesség sorában egy közel 300 évvel ezelőtt élt és ma már teljesen elfeledett kiváló magyar tudósról tesz említést. A magyar kultúrának ez a hajdani alapvető uttorója pedig nem más mint a szepesmegyei Késmarkon született nagy matematikus: Fröhlich Dávid (1595–1648), akiről egyébként lexikonaink feljegyzik, hogy több esztendőn át ő szerkesztette a mai napig híres löcsei kalendáriumot és ő volt a legelső, aki 1615-ben, tehát több mint három évszázaddal ezelőtt megmászta a Kárpátok csúcsait. Most 300 éve pedig igazgatója volt a nagymultú jeles késmárki kollegiumnak.

Szintén jellegesség rovatában van elkönyvelve egy régi híradás bizonyos hosszu életű magyarokról. Az egykorú tudósítás szerint „Heves-Baktán, Heves vármegyében, Egertől egy órányira, 1821. február havában meghalt András András, életének százötvenötödik esztendejében. Özevgye Becsei Katalin 97 esztendő, magát jól bírja, csaknem mindennap templomba megyen; — 18 esztendő korában ment férjhez és a szent házasságban 78 egész esztendő töltött. A meghaltat egy korbáliek, sőt ötet felszéndővel felülmúlók hárman élnek még a nevezett helyen, u. m. Erős Mihály, Mező András jobbágyok és Horváth Rozália, akik (mint a tudósítás ki-fejezi) könnyen tipnegnak s a ház körül aprólékos munkát tesznek, — nyolcvanasztendős öregeket itt eleget láthatni.*

Kérdem tisztelettel: ugyan élnek-e ma is az ilyen András Andrások és társaihoz hasonlatos koru emberek Heves-Baktán?

Hosszu életről lévén szó a Tudományos Gyűjtemény 1822-iki évfolyamának egyik cikkében Szapolyics János a Magyar-Országai Patikák statisztikájáról számol be, részletes adataiból kitűnik az az érdekes körülmény, hogy Pest vármegye egész területén 1822-ben összesen 29 patika volt. Bars megyében 4, Léván kettő, Újbányán és Kőrömcőbányán 1—1. Egyetlen patikája volt Arad, Borsod, Esztergom, Győr, Krassó, Mármaros, Ugocsa, Ung vármegyéknek, sőt akadt o'yan megye is, amelynek egész területén egy szál patika sem akadt, mint Torna vármegye, sőt hajdan városoknak sem volt patikájuk. Mig Ugocsa vármegye csak azt panasolta, hogy — Toronyóra nélkül kénytelen szűkölködni...

— **A nyugatszlovenszki magyar szintársulat** lévai idényét péntek este zárta be az Ezerjű című operettel nagy tapsviharak közepette. A 28 napos szünet után az idén szoklatlanul élénk látogatottság volt. A helyi árak mérséklése megtette a jó hatást és a közönség, lévai, vidéki egyaránt, bőségesen látogatta az előadásokat. A tablás házak azt bizonyítják, hogya jó a szintársulat és nem abnormalisan magasak a helyi árak, akkor a lévai közönség szinpártolása ellen sem lehet panasz a sziniszagatóknak. Ezzel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni, hogy bár a szintársulat általában jobb volt a mult événél, még mindég hiányos volt, mert állampolgársági okokból több tagot el kellett bocsátani az igazgatóknak. De vajjon miért nem adnak arra engedélyt, hogy a szintársulatot teljes számban állithassák össze, még akkor is, hogya Szlovenszkióban nincsen elegendő szinész, aki itteni illetőségű volna. Földes szintársulata Léváról Ipolyágra ment, ahol tegnap kezdte meg az egyhetős szeszt.

— **Kultúrrest.** Az izr. Filológusok kultúrrestélyt rendezett, mely alkalomból a zsidó társadalomban országszerte ismert dr. Neumann Oszkár előadást tartott „A zsidó nő feladatairól”, amely úgy érdekes tartalmánál fogva, mint retorikai erejével mály benyomást gyakorolt megjelent tagjaink és vendégeink lelkére. Az előadást Simai Miklónd zenetanárnó zongorajátékával vezette be és zárta be, aki technikai tökéletességel és művészi érzéssel előadással interpretálta Lewandowsky gyönyörű Rapsodiáját, Rubinstein, Debussy és Mozart darabokat. Közönségünk lelkes elismerésben részesítette mindkét előadót. Dr. Kaiser Lajos hitközségi elnök megköszönte az egylet nevében közreműködésüket.

KULÖNFÉLÉK

A MI MAGYARSÁGUNK . . .

A mi magyarságunk iten mondott jajszó,

Szívünkre csukódott acélpántos ajtó,

Félte örözt ékszer lakatjának zára:

Hitünk s reménygünk örök szent varzása . . .

A mi magyarságunk fájo, könnyes élet,

Nehéz próbátétel: Isteni itélet!

Vén cser gyökereiből messze kikelt hajtás:

A mi magyarságunk zokogó sóhaját!

Soha meg nem unni: új tavaszra várni,

Panaszlatlan ajkakt tövisek közt járni.

Imádkozni, sirni, ahol meg nem látnak:

A mi magyarságunk fekete vasárnap!

— Lesz e még a vén cser messze kelt hajtása,

Virágos tavasznak terelbelye fája . . .

S tesz e könnyeinknek felszárító napja,

A mi magyarságunk virágvasárnapja?!

CSONTOS VILMOS.

— A lévai keresztény munkás

egyesület április hó 30-án, a munka ünnepe alkalmából nagy díktulglizást és szinlelődadással egybekötött táncmulatságot rendez. 1) Díktulglizás délután 2—6-ig, több értékes nyeregmentyár. 2) Szórákzóató majálisi bohóságok és zene. 3) Este 8 órákor szinlelőadás, Endő Tamás—Török Résző: Borcsa Amerikában c. zenés vígjáték 3 felvonásban, 5 képpben. A zenét az egyesület jól szervezett házi zenekara szolgáltátja.

— **A lévai Férfi Mária Kongregáció** hagyományos szelmecbányai zárandoklatát az idén május 6-án, szombaton rendezi. A rendezőség az előkészületeket megtette a zárandoklat sikere érdekében s ez uton hívja fel a résztvenni szándékozókát, hogy május 3-ig sziveskedjenek jelentkezni.

— **A Lévai Fld Énekkar** május 13-án szombaton tartja hangversenyét a kath. körben. A műsor és a hangverseny kezdetének időpontja a következő számban lesz. E hangversenyen mutatja be az énekkar egyenruháját is. Minden magyar kultúrbarát és a magyar gyermektársadaiom sorát szíven viselő pártfogók támogatását kérjük, hogy a június 10-ére terembe vett pozsonyi hangverseny tőrának utiköltsége fedezhető legyen.

— **Stefánik emlékünnepe.** Stefánik tábornok tragikus halálának 14. évfordulója alkalmából a tábornok lévai szobra előtt f. hó 7-én délelőt a Slov. Liga ünnepejét rendez. Az ünnepelet a helyőrség defileje fogja lezárni.

— Garammenti kultúrelőadások.

A Magyar Ifjúsági Munkacsoportok közül legutóbb az alsó és felsőszecsei csoportok rendeztek igen jól sikerült előadó-esteket. Alószecsen a következő műsor volt: 1) Az elszánt ember. Békeffy László tréfája. 2) Parasztlós. Nepszámú Borsvai Lengyei Gyulától. 3) Katona temető. Kersésk János dr-tól. A sikerben egyformán osztozott valamennyi szereplő: Király Bőske, Kálnai Rózi, Manyár Lenke, Kúcs Zoltán, O'avez Lajos, Kemény József, Zsidó Lajos, Peterke Sándor, Mráz Ernő, Kemény Gzula, Nagy Lajos, Kukla Karcsi, ifj. Kemény Sándor. — Felsőszecsen Gál István határos megnyitóját után a következő műsor pergett le, allandó tészés mellett: 1) A tintásüveg, Patófitől. Szavaltá Zilay Lilike. 2) Magyar fülemile, dr. Kerséktől. Szavaltá Mészáros Lajos. 3) Magyar lányok és Öveg hegedős, dr. Kersésk János verse. Szavaltá Lócsai Kálmán. 4) Borura derű. Vidám jelenet. Eődták: Srobi Aranka és Gál Vilmos. 5) Humoros árnyképet mutattak be Gál Vilmos és Pál Gzsa. 6) Árpád siri alma. Miskolci Kovács Gyula verse. Szavaltá Kovács Sándor. 7) Két részeg. Kis tréfa. Bemutatták: Lócsai Kálmán és Pál Gzsa. 8) Patófi. Dr. Kersésk János verse. Szavaltá: László Lajos. 9) Magyar bánat. Dr. Kerséktől. Szavaltá Csekei József. 10) Két dadogó Előadók: Kovács Sándor és Gzsa. 11) Rank szakadt az éjszaka. Énekelte a Munkacsoport kara. A jól sikerült előadások és a megérdemelt dicséret legyen buzdítás a jövő munkájához.

— **Meghívó.** A magyar nemzeti párt 1933. május hó 14-én délelőt 10 órai kezdettel Léván a városi szálló nagytermében országos nagygyűlést tart, melyre a párt összes tagjait meghívja. — Táragsorozat: 1. Előbki megnyitő. Törköly József dr. országos pártelnök, nemzety. képviselő 2. Szent-Ivány József pártvezér beszámolója. 3. Mezőgazdaság. Szilassy Béla dr. országos pártelnök, szenátor. 4. Kisipar. Koczor Gyula kerületi elnök. 5. Munkásság. Holota János dr. nemzetgyűlési képviselő. 6. A párt ifjúsági mozgalmái. Jaross Andor, kerületi elnök. Tartgyűl. képviselő. 7. Egyházipolitika. Giller János dr. tartománygyűlési képviselő. 8. Kulturális kérdések. Sőrös Béla református teológiai igazgató. 9. Tartománygyűlési Salkovszky Jenő dr. elnök, tartománygyűlési képviselő. 10. Szlovenszki autonómiaja. Vukovich István dr. 11. Szövetkezet. önségely. Fodor Jenő gazdaszakszabályi igazgató. 12. Tisztújítás. Országos pártvezetőség választása. Nagy Sándor orsz. pártigazgató — Felhívjuk a párt tagjait, hogy tagsági igazolványukat magukkal hozzák. Elszállásolásról a párt lévai titkársága gondoskodik értesítés esetén. Az országos elnökség.

— **Az orsz. keresztényszocialista párt lévai szervezete** évi tisztújító közgyűlést f. hó 7-én, vasárnap e. d. 11 órákor a piarista rendház nagytermében tartja, amelyre a párt tagjait meghívja az elnökség.

— **A lévai országos kórház kibővítési munkálatai** még mindég nincsenek befejezve. Amint értesülünk, a közeljövőben még egy pavillon építést kezdek meg száz beteggygyai.

— **A Nemzeti Kultúra** — a szlovenszki magyar kisebbség egyetlen tudományos szemléjének, amelyet a Szlovenszki Magyar Kultúregylet ad ki, második száma érdekes és gazdag tartalommal most jelent meg. A cikke közül kiemeljük s. s. a nemzet című cikket, amelyben a nemzet hivatásait rendkívül érdekesen boncolja. M. Ilich János Szepes és Poprad címen irt értékes cikkében a Szepes szó eredetét magyarázza. Lukáncik Imre Rákóczi Julianna hazugságáról irt figyelemreméltó történelmi tanulmányt. Kemény Lajos az Erkel-család pozsonyi eredetét mutatja ki. Alapy Gyula, a szemle szerkesztője, a morva—cseh és a magyar érintkezésről közöl érdekes adatokat. Follajár Ernő a galgácsi háromnyelvű gimnázium nagyszőrű forrás tanulmányát adja. Szerednyei Sándor a szlovenszki és rusinszki hitelszövetkezetek működéséről irt fontos jelentőségű cikket. Érdekes adattár és ismeretközlés sorozatot egészítik ki a magyar szemle tartalmát. A Nemzeti Kultúra előfizetési ára évi 40 Kc, könyvtáraknak 30 Kc. Szerkesztőség és kiadóhiv. Komárom, kulturpalota 6.

— Műkedvelői előadás Gényén.

Husvét vasárnapján szépen sikerült műkedvelői előadást rendezett a gényei ifjúság. — Szíre került a Falurozsa című 3 felv. népszimű. A lelkes műkedvelői gardából dicséret érdemelnek: Hradleik Marcsa és Bőzai, Bob Julia és Iona, Ujlaki Margit és Ise, Popracz Jusztó, Kollár István, Szírota István, Huszár Mihály, Bánkó László, Tóth Béla, Varga József, Horváth István, Kosztyer László, Jakubik Andras. Az előadás jövedelméből 80 Kc-át juttattak a lévai árvaház céljaira.

— Tanonok elhelyezése Csehországban.

Tudomásra adjuk az egész járás t. lakosságának, hogy egyesületünk átvette a tanonok elhelyezését is és jelenleg Csehországban vannak üresedések iparosanonok számára. Jelentkezni lehet 14—15 év körüli leendő tanonoknak Szükséges információval szolgálunk, hivatalos órák alatt irodánkban. Ifjúságot védő egyesület.

— Megjelent Schouppé-Jankovics:

„A pokol” II. kiadása. Ez év februárjában jelent meg a Sajó Vidék nyomdávalalt Rosznyó kiadásában „A pokol” c. szenzációs tartalmu mű. A könyvnek oly érdekes közönség és sajtósikere volt, hogy egy hónap leforgása alatt az első kiadás teljesen elfogyott s miután igen sok újabb rendelés érkezett, a művet II. kiadásban is megjelentették. A nyomdávalalt most kezdte meg a II. kiadás expedálását. Ára csak 8 korona. [Megrendelési cím: Sajó Vidék Rožnáva-Rosznyó.

— **Rendőri hírek.** Putyera Béla lévai pek kerékpárját egy vendéglő elől szombaton ellopták. — Laurinecz János alsóborói gazdálkodó kecseja a malom mellett állt, ahol gabonát rakodtak. Közben a lovak megbokrosodtak és elragadták a szekeret. A Szalvator-gyógyszer kirkatáblákat bezúzták és a piacot Tóth Miklós benzinkutjának szerelvényét kidöntötték. A kár jelentékeny. A rendőrség kihágási eljárást indított Laurinecz szolgája, Nyilas Béla ellen, akire a lovak bízva voltak. Nyilas ugyanis nem tartotta be a szabályt, mely szerint állás közben a lovak istrángját le kell vetni.

— **Óngyilkosság.** Ujbarson f hó 27-én László Kálmán 29 éves földműves a pajtában felakasztotta magát. Midőn tetett felefedezték, már halott volt. Óngyilkosságának okát idegességével és családi bajaival magyarázzák.

— **Az Apolló mozgóban ma, vasárnap d. u. fél 4 órakor** népelelőadás: **Anny Ondrával, a Kiki, nagy filmoperett. Este és május elején este 5—7 és 9 órakor a Kék bálvány, zenés magyar vígjáték, a magyar színművészek diszeivel a főszerepekben: Beregi, Jávör, Gúzon, Vendrey, Gárdonyi stb.**

— **Az Orient Kínóban ma, vasárnap d. u. 2—4 órakor** népelelőadások: **A szerelem veszeljei, nagy dráma. Este közkínántra reprimul: Óngyűsga kimenője, Líane Haid bájos filmoperettje. Május 1-én d. u. népelelőadásul: A vig hadgyakorlatok, este a nagyszerű szubrett: Anny Ondra szerepel. Az ideális férfi, cseh beszélő vígjátékban. Csütörtöktől nagy zenei szennáció! Tauber Richard szerepel a Hazug csókok, nagy filmoperettben.**

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, vegyszerak legnagyobb raktára. legkellemesebb fizetési feltételek **PICK DROGÉRIA Laveca.**

Díjtalan himző tanfolyamot rendezek Lada és Minerva varrógépeken 1933 május 10-től május 20-ig. Borska János Laveca Kálnai 3. Jelentkezni sziveskedjék május 3 ig.

Gyászköszönet.

Mindezeknek, akik felelthetetlen jó édesanyánk elhunya alkalmából (ő: az utolsó utra elkísértél és részvéttelkél fájdalomunkat enyhítették, fogadják ezuton is kifejezett hálás köszönetünket.

Zseliz, 1933. április hó.

SGHÖPFLIN CSALÁD.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Anni Léva. Irása arról tanuskodik, hogy vannak érzelés és szép gondolatai, de közhöz ezeket leírja, az még nem vers, azert nem közhözhetjük. De azert írhat saját gyönyörűségére és lelki örömeire is.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Bránik Pál Zachar Valeria halva szül. fia — Gajdos Lajos Bartos Emilia fia Lajos — Fasánék Sándor Kósutsky Anna fia Sándor György — Valasik Béla József Varranai Eszter fia Béla — Daniels Pál Schmidt Anna leánya Ilona — Dóka István Lajos Kucs Jolan fia Lajos — Gápel Ferenc Urban Mária leánya Mária Margit.

Házasságok. Orel Kálmán rkat. Federic Erzsébet Anna rkat. — Borí Ernő rkat. Sági Julianna rkat.

Halálozások. Pagác Michal 90 éves — Gajdos Lajosné Bartos Emilia 17 éves — Szabo Ágnes 48 éves — Geleneky Magdolna 52 éves — Tasko Istvánné Mancier Mária 34 éves — Kliment Jánosné Krajci Borbála 42 éves — Csuvara Andrásné Petrovic Mária 72 éves — Gajdos Lajos 1 napos.

S P O R T

Rovatvezető: Boros Béla

Dél kerületi válogatott — Nyugat kerületi válogatott 4:3 (2:3) Biró: Reif, Komárom.

Ersekujvárott győzték le a vidékiek Pozsony válogatottját. LTE-ből Martinovics és Ondruska játszottak. 2 gólt Ondruska lőtt és ezzel biztosította Dél számára a győzelmet.

Dél lb válogatott — II. o. válogatott 0:0 Biró: Forgách, Komárom. A mérkőzés Parkányban folyt le. B csapatban LTE-ből Ujváry, Mészáros és Dekan játszottak.

Május 7-én Dél válogatottjai — Nyugatmagyarországi (Dunántul) válogatottjai ellen játszanak Győrben. A válogatott csapatban LTE-ből ismét Martinovics és Ondruska fognak szerepelni.

Május 1-én, hétfőn délután 4 órakor játszik LTE a pozsonyi I. o. bajnokságban vezető Donaustad csapatával. A Donaustad teljesen kiegyensúlyozott futball játszik és most nagyszerű formában van. A bajnokság folyamán a Ligetit kétszer verte és pontot csupán a VAS-nak adott le. LTE vezetőse a helyarákat mérsékelte, így a mérkőzések látogatását mindenki számára könnyen hozzáférhetővé tette. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt, mi bízunk abban, hogy LTE csapata kiváló játékkal fogja meglepni közönségét és be fogja bizonyítani azt, hogy a vidéki futballnöv nem fejlődött vissza és a clubcsapatok játékeréje legalább is egy nivón mozog a pozsonyi csapatokéval.

Ma Bpsten a 72. Osztrák—Magyar válogatott futball mérkőzés fog lefolyni, amelyre városunkból is többen felutaztak. Az osztrák csodacsapat, mely pár héttel ezelőtt a csehszlovák válogatottól szenvedett érzékeny vereséget, minden valószínűség szerint ismét vesztesként fogja elhagyni a pályát és a két vereség után már nem lesz az a félelmetes híre, mint ami eddig volt.

LTE holnapi felállításra a következő: Gábris — Ujváry, Martinovics — Mészáros, Pálfi, Vizi — Jánossy, Német, Ondruska, Dekan, Matulányi.

A tenisz játékosok sziveskedjenek kedden, május 2-án este fél 9 órakor a Denk étterem kistermében a csoportbeosztás végett okvetlen megjelenni. Ugyanakkor fogadunk el új jelentkezőket, megjegyezvén, hogy a „C” pályára adatván, csak korlátozott számban fogadhatunk el jelentkezőket. A játékosok felvételére tehát a jelentkezés sorrendje lesz mérvadó. Jelentkezési határidő május hó 5-ike. Jelentkezni lehet a Blumenfeld drogériában. A tagsági és szedő díjat mindenki fizesse meg, mert anélkül játszani nem szabad.

Tenniszszakosztály.

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:
 9.30 Hírek. 12.35 Hangy. folyt.
 9.45 Hangy. folyt. 13. — Pontos időjelzés.
 11.10 Nemzetközi vizejl. 14.30 Hírek.
 12. — Délí harangszó. 15. — Piaci árak, árf. hírek
 12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
 22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, április 30.

BRATISLAVA. 10.10 Gramofon. 17.45 Rádió-zk. BUDAPEST. 8 Hírek. 10. Ref. intéstisztelet. 11 R. kath. mise. 14 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Rádió Szabad Egyetem. 16.30 Hangy. 17 R. kath. egyházközségek egyházi hangy. 18.15 „Egy elfelejtett ősi hangszer” előadás. 18.45 Hangy. Zenekar. 20.15 Daltájékoztató a stúdióból „Akácfavirág” 3 felv. Majd Bura cigák.

PRAHA. 6.45 Ebesztő. 7.30 Karlsbadí zk. 17.45 Gramofon. 18 Rádió-zk. 19 Fuvósz-zk. 20 Dalok. WIEN. 8.35 Orgonaverseny. 11.30 Szimfónikus-zk. 14.30 Gramofon. 15.30 Kamarazene. 19 Zene és dalok.

Hétfő, május 1.

BRATISLAVA. 17.30 Hangy. 18.15 Szimfónikusok BUDAPEST. 7 „Május hajnala” hangjáték. 10 Előadás és gramofon. 12.05 Honvéd-zk. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákfelőra. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 Bertha-zk. 18.15 Rádió-torna jelentőse. 18.45 Gramofon. 19.15 „Emlékeim Adriáról” előadás. 19.35 Magyar zeneszerzők műveinek első előadása. 21.15 Toll cigák. 23 Szalon-zk.

PRAHA 6 Katonazene. 7.30 Karlsbadí zk. 8.30 Fuvolaverseny. 9.10 Hangy. 12.05 Gramofon. 16 Katonazene. 19.15 Typographia-zenekar.

WIEN. 9.55 Enekkar. 11.30 Filharmonikusok. 14.40 Kamarazene. 16.50 Enekkar. 16.20 Holzer-zenekar. 19.35 Szimfónikus hangy.

Kedd, május 2.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 17.30 Zongorahangy. 18.25 Hegedűverseny. 22.15 Gramofon.

BUDAPEST. 6.45 Torna. 10 Előadás és gramofon. 12.05 Szimfónikus zenekar. 13.30 Hangverseny. 18 „A dinó magyar feltalálója” előadás. 17 Magyar nõi zongoratós. 18.10 Francia nyelv. 18.35 Szovánka cigányzenekara. 19.30 Operaház előadása „Otello” dalmú 4 felv. Majd Gramofon.

PRAHA. 6.15 Ebesztő. 11, 12.10, 13.40, 17.50 és 22.15 Gramofon.

WIEN. 11.30 és 13.40 Gramofon. 15.30 Dajos zenekar. 19 Römisch-zenekar. 20.45 Bécsi szimfónikusok hangy. 22.25 Táncezene.

Szerda, május 3.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.30 Rádió-zenekar. 17.20 Klarinethangverseny.

BUDAPEST. 6.45 Torna. 10 Előadás, utána gramofon. 12.05 Gramofon. 13.30 Balalajkazenekar. 15.30 Diákfelőra. „A céllövő treméje” előadás. 17 „Gyuri bácsi rendet csinál” novella. 17.30 Vasutas Enek-

és Zenetársaság hangy. 18.30 Olasz nyelv. 19 Hangverseny zenekar. 19.45 „A magyar gyermekmentesről” előadás. 20 Szimfónikusok a stúdióból „Eszlakodalm” 4 felvonás. 22.10 Bodrics cigányzenekara. 23.30 Gramofon.

PRAHA. 6.15 Zenes ebesztő. 11 és 12.10 Gramofon. 20.15 Rádiózenekar.

WIEN. 11.30 Cerdá-négyes. 13.10 Gramofon. 16 Operarészletek. 19 Conne zongoraművés hangy. 19.45 Dostal-zenekar. 20.50 Wilgans-émlékst.

Csütörtök, május 4.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.05 Rádió-zenekar. 17.50 Gramofon. 17.25 Ariák orosz operák-ból. 22.15 Könyvű zene.

BUDAPEST. 6.45 Torna. 10 Előadás és gramofon. 12.05 Házikvintett. 13.30 Suki cigányzenekara. 16 „A repüles ABC-je” előadás. 15 Földművelésügyi előadás. 17.30 Gramofon. 18 „A váltó szerepe a magánéletben és a gazdasági forgalomban” előadás. 18.30 Dr. Szilágyi Imre magyar nótákat ad elő Járóka Sándor cigányzenekarának kíséretel. 19.30 „Gondolkodnak-e az állatok” előadás. 19.50 Hangverseny. 20.20 Finn európai hangverseny. 22 Bura Károly cigányzenekara.

PRAHA. 6.15 Zenes ebesztő. 10.45, 11, 12.10, 13.40 és 17.50 Gramofon. 19.25 Hangverseny. 20.05 Vidám-est. 20.30 Finn európai hangverseny.

WIEN. 11.30 Adler-négyes. 13.10 Gramofon. Hangosfilm-részletek. 19.05 Operettszerzők komoly művei. 20.30 A finnek Európa-hangversenye.

Péntek, május 5.

BRATISLAVA. 15.40 Gramofon. 19.25 Brahm: F-moll zongoraszonáta.

BUDAPEST. 6.45 Torna. 10 Előadás és gramofon. 12.05 Szervánsky szalonzenekar. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákfelőra. 16 „A romantikus Tabán. 17.30 Gyorsírás. 16 Guttenber szalonzenekar. 18.55 A rádió külügyi negyedőrája. 19.10 „A Budapesti nemzetközi vásár” előadás. 19.30 Az Operaház előadása. „Rigoletto” dalmú 4 felvonásban. 22.30 Felőra az Angol-park „101 cigány nótáste”-ből. 23 Farkas Jenő cigányzenekara.

PRAHA. 6.15 Zenes ebesztő. 10.10, 12.10 és 13.40 Gramofon. 17.05 Ondrzsicsék-négyes 21.10 Rádiózenekar.

WIEN. 11.30 Alpesi dalok. 12 Silving négyes. 16.05 Gramofon. 17.15 Dalest. 19.25 Stájer parasztzene. 20 Schiller-balladák. 21.30 Hangos-papír bemutatások. 22.20 Táncezene.

Szombat, május 6.

BRATISLAVA. 11 Gramofon. 17.20 Előadás. 19.30 Gramofon. 20 Suppé: Boccaccio c. 3 felv. operetteje.

BUDAPEST. 6.45 Torna. 10 A Nemzetközi Vásár megnyitása. 11.15 Rádiózenekaret. 12.05 Allamrendőrség zenekara. 13.15 és 13.30 Rádiózenekaret. 17 Missiós üzenetek. 17.30 Hangy. 18 Rádió amőz posta. 18.30 „Afrika hangja” felolvasás. 19 „Amor beszél, kutya ugat” elbeszélés. 19.30 Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendájának közvetítése az Operaház-ból. Majd Gramofon.

PRAHA. 6.15 Zenes Ebesztő. 11, 12.10, 13.40 és 17.50 Gramofon. 19.25 Milyhegyidő-hangverseny.

WIEN. 11.20 Temes-zenekar. 13.45 Gramofon. 16.35 Mandolinzene. 17.50 Wacek-zenekar. 22.15 Zene

Gabonaárak:

Buza	—	—	100 kgr.	160	—	165	kor.
Rozs	—	—	—	85	—	88	—
Árpa	—	—	—	78	—	82	—
Zab	—	—	—	60	—	62	—
Kukorica	—	—	—	78	—	79	—
Bab	—	—	—	80	—	85	—
Lóheremag	—	—	—	400	—	450	—
Lucernamag	—	—	—	400	—	500	—

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsamegyei Népbank Laveca, jelentése.

	ápr.	ápr.
	22-én:	28-én:
100 pengő	—	478—
100 osztrák schilling	—	398—
1 angol font	—	115—
1 amerikai dollár	—	28—29,50
100 svájci frank	—	651—650—
100 francia frank	—	183—138—
100 lira	—	178—178—
100 német márka	—	780—785—
100 dinár	—	44—44,25
100 lei	—	18—20—

3332—1933. szám.

Hirdetmény.

A helybeli élelmiszer kereskedők értesítetek, hogy a rőzsaszínű allami élelmiszerjegyek 26001—27594 számig kizárólag f. é. május hó 4-én adandók át a városi pénztárnál. A városi pénztár az átadott élelmiszerjegyekről jegyzéket készít, melynek alapján az élelmiszerjegyek ellenértékét csekk utalványokkal a Járási hivatal fogja az egyes kereskedőknek kifizetni.

Lávs, 1933. április hó 28-án.

BOROS h. városbíró.

Hirdetmény.

Felhivatnak az összes munkadók, hogy a munkanélküliség enyhítése érdekében bármilyen munkálatnál kizárólag lévai munkanélkülieket alkalmazzanak.

Különféle kategóriába tartozó munkások nyilvántartását a helybéli munkaközvetítő hivatal végzi, Városháza földsz. 6. sz. ajtó, mely a munkaadók megkeresésére kijelöli a munkásokat.

Léva, 1933. április 25.

ANTAL, s. k. városbíró.

2673—1933. szám.

Hirdetmény

A városi uszoda-fürdő folyó május hó 15. napjával megnyílik.

A fürdőhasználat idejének beosztása a következők:

1. Reggel 5-6 óra között ingyenes fürdő-va-
gyontalan és keresetnélküli férfiak részére.
2. Reggel 6-1/2 ó. fiz. ellenében férfiak részére.
3. D. e. 9-11 " " nők "
4. Déli 1/2-12 ó. u. 1/2 ó. férfiak "
5. D. u. 3-5 ó. fiz. " " nők "
6. D. u. 5-8 óra között fizetés ellenében kö-
zös fürdő férfiak és nők részére.
7. Este 8-9 óra között ingyenes fürdő a va-
gyontalan és keresetnélküli nők részére.

Fürdő árak:

- Egyszeri fürdő felnőttek részére saját ruha-
használatlalt 2 K. — f.
Egyszeri fürdő gyermekek részére (15 éves
korig) saját ruhahasználatlalt 1 K. — f.
Egyszeri fürdő felnőttek, vagy gyermekek ré-
szére fürdőruhával együtt 3 K. 50 f.
Lepedő használati díja 2 K. — f.
Törülköző " " 1 K. — f.

Idénnyjegyek árai:

- Felnőttek részére saját ruhahasználatlalt 90 K.
Gyermekek " " 50 K.

Havijegyek árai:

- Felnőttek részére saját ruhahasználatlalt 30 K.
Gyermekek " " 20 K.

Léva, 1933. április 19.

ANTAL, s. k. városbíró.

Pályázati hirdetmény.

A FARNADI REF. EGYHÁZ pályázatot hirdet az egyház által építendő **összes iskola** építési munkálataira. Az építési tervek a ref. lelkesízi hivatalban Farnadon tekinthetők meg. A pályázat határideje 1933. május 10. déli 12 óráig. A később beadott pályázatok nem vétetnek figyelembe. A pályázatok a lelkesízi hivatalnál kettős borítékban lezárva adandók be. Az egyház fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatok közül az arra való tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg a munkálatot nem pályázó más vállalkozónak is kiadhatja. A munkálatot elnyert vállalkozó a tervrajz és költségvetés költségeit köteles lesz az egyháznak megtéríteni. A pályázók az egyházzal szemben semmi nemű igényt nem támaszhatnak a pályázattal járó költségek esetleges megterítésébe.

A munkálatok kiadása a ref. iskolaszék jóváhagyásával történik s csak annak anykére után jogkövetően.

A közelebbi feltételek a ref. lelkesízi hivatalban díjmentesen megszereshetők. Pályázók csak a lelkesízi hivatalban 30 K-ért kapható költségvetési blankettán pályázhatnak.

Lők község tanácsától

641—1933. szám.

Árverési hirdetmény.

Lők község tanácsa közhírré teszi, hogy Lők község vadászati joga 1933. aug. 1-től 1939. július 31-ig terjedő 6 évi időtartamra 1933. évi május 12-én, délelőtt 8 órakor Lőkön a községvezetés nyilvános szóbeli árverésen bérbe lesz adva.

Kikiáltási ár: 2000 Ké, vádium 10%.

Az árverési feltételek a kálmai körjegyzői irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Községi tanács.

K Prez.: 357—17/33

Hirdetmény.

PÁSTOVCE község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX. 1889: XXXVIII. az és 1891: XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1933 év április hó 21-én az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a helyszínen Pástovce községben megjelenik.

Ennélfogva felszólítottak:

1.) mindazok, akik a telekkönyvből előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határonap megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2.) mindazok akik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszaközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t. c. 15-18 és az 1889: XXXVIII. t. c. 5, 6, 7 és 9 §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésre hozzájárulását nyilvánítsa, mert különben jogait ezután nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték engedély kedvezményétől is esznek;

3.) azok akiknek javára már tényleg megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlesztési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A Želiezovcei járásbírószág 1933. április hó 14-én.

olvashatatlan aláírás
betétszerkesztő

P. H.

olvashatatlan aláírás
járásbíró

Kiadó új üzlethelyiség, u. o. kiadó két szobás lakás, c'ubnak, irodának, rendelőnek v. lakásnak. Kohary u. 1. 574

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 8

Város központjában 4 szobás komplet, parkettás lakás azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 158

Rózsák! 2 éves erős, megbízható tejsók 5—10 Ké árban, Canna gumók 2—3 Ké-ért kaphatók. KORÁB kérészet. 515

Sarokház Kálnai utca 2. szabadkézből eladó. Felvilágosítást ad Dr. SIMEK ISTVÁN ügyvéd. 571

Polgár- u. 20. sz. alatt háztelek eladó. 586

Kiadó modern 2 szobás lakás pincével, kerttel VI. u. 34. 620

Kasznárságban egy modern lakás kiadó. Cím a kiadóban. 628

Eladó Káka elején 25 évig adómentes, modern, új ház: 3 szoba elő, — felszerelt fürdő — és cselédszoba, terrasz, vízvezetékkel és teljes souterainnal. — Ugyanott háztelek jutányosan kaphatók. Bővebbet BORCSÁNYI és CSERNÁK-nál. 18

Eladó két szobás ház mellékhelyiségekkel. — Érdeklődni lehet Barsi-utca 22. 627

Eladó ház újonnan épült, Levice Ladányi utca 93. szám minden elfogadható áron. Cím: ZUBÁK ESZTER Sántov p. Madarovce. 635

Laczkóné női ruhát tisztít 6 és 10 Ké. Férfi öltönyt 10 és 15 Ké. Szegényház-sor 1. sz. 636

Leanderok eladók és egy tűzhely. Árok utca 5 szám. 641

Kiadó két szoba, konyha, kert Barsi u. 19. Érdeklődni Barsi utca 22. 644

Paplan újdonság. Legszébb kivitelben készitek pehely vatta gajpu paplanokat, mindennemű paplan javításokat elfogadok jutányos áron. N. é. közönség szives pártfogását kéri BISCHITZ. 645

Kiadó szoba, konyha. VII. u. 26 szám. 647

Különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Ladányi utca 5 szám. 648

Szemfelszedést selyem és gummi harisnyán olcsón vállal. Kigyó u. 2 sz. (Zárda mögött.) 650

Veszek adómentes új családi házat, szantó földet, esetleg telket is. Ügynökök kizárva. Cím a l.p kiadóhivatalában. 651

Elköltözés miatt újonnan épült szoba, konyha, spajz eladó. Ujtelep, Raviczky utca 6 szám. 652

Butorozott szoba azonnal kiadó 2 személy részére Ujtelep Jókai utca sarok, BELLÁNÁL 653

Vennék belterületen 1—2 szobás házat vagy telket. Árajánlat a kiadóba. 654

Egy üres szoba kiadó. Zugó utca 17 sz. 655

Kétszobás komplett ház megvételre kerestetik. Cím HRDINA vendéglőben. 656

Foto amatőrök. Fénykép felvételeit, negyítárait, dolgoztassa ki FOTO RUSZNÁKNÁL, meglesz lepeve az eredménnyel. Modern Hochglanz systém. 658

Tanuló felvétetik ÜRGE JÓZSEF szobafestőnél Levice, Ladányi u. 18. 660

Bernath és Fenyvessi, Levice irodáját május 1-től Bati utca 11 sz. házba helyezte át. 662

Butorozott szoba kiadó. Érdeklődni lehet Botka u. 9 sz. 664

Eladó Pályaudvar-soron egy háztelek, Mező u. 23 sz. ház és Béka u. 31 sz. ház. Bővebbet Béka u. 31 sz. alatt. 665

Eladó ház, Árok utca 8 szám alatt. 666

Divatos mély gyermekocsi olcsón eladó. Kalvin udvar II. emelet. Ugyanott egy sportocsi is. 668

Modern lakás minden komforttal, egyedülálló házban, kerttel kiadó. Bővebbet Kohary u. 18. özv. NEUMANNÉ-NÁL. 669

Eladó esetleg bérbeadó, Leviceán MÉSZÁROS-féle vendéglő, szálló, gyümölcsös és konyhakerttel. Lakásnak is megfelel. Bővebbet Káka 68. 670

Használt ablak és ajtó eladó. Zugó utca 18 sz. alatt. 671

Eredeti Singer Central Bobbin varrógép, fél éves, családi okok miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban. 672

BÜTOR**GYÁRI LERAKAT****AGÁRDY-nál** Levice, Szepessy u. 10.

Hálók, ebédlők, úriszobák,

konyhák, iroda berende-

zések, hajlított bútorok és

LAKÁSBERENDEZÉS ●

Nagy készlet,
kiváló minőség,
jótállás mellett,
eredeti gyári
árak. - Kedvező
fizetési feltétel.**Építőtelkek**

az Ujmajor és az épülő
dohánybevaltó
mellett fekvő, Schoeller
és Társa cég tulajdonát
képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE**ZVUKOVÉ APOLLÓ HANGOS
KINO MOZI**

Vasárnap és hétfőn délután fél 4 órakor
SZENZÁCIÓS NÉPELŐADÁS!
A nagyszerű német filmoperett

KIKI ● KIKIAnny Ondra, Hermann Thimig
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4.- Ké

Vasárnap, április hó 30-án 5-7-9 órakor
Hétfőn, május hó 1-én 5-7-9 órakor

ZENÉS MAGYAR VIGJÁTÉK**KÉK BÁLVÁNY**

100%-os magyarul beszélő és
éneklő zenés nagy film!
Főszereplők: Jávor Pál, Beregi
Oszkár, Gózon, Vendrey, Rédey
Nelly, Maklár, Gárdonyi, Sárosy

**ZVUKOVÉ ORIENT HANGOS
KINO MOZI**

Vasárnap, április hó 30-án délután 2 és 4
Rendkívüli nagy népelőadás!
A nyák és leányok figyelem!

A SZERELEM VESZÉLYEI
német hangos érdeklizítő dráma
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4.-

Vasárnap, ápr. 30-án este 8¹/₆ és 8³/₉ órakor
Közkívánatra Liane Haid, Hans
Brauseweter és Albert Prejan
bajos német hangos filmoperettje
ŐNAGYSÁGA KIMENŐJE
Helyárak: 2.20 - 6.50 Ké

Hétfőn május 1-én d. u. 2 és 4 órakor nép-
előadás! Helyárak: 1.20 - 4 Ké
A VIG HADGYAKORLATOK
német hangos katonai vigjáték

Május 1-én 8¹/₆ és 8³/₉, május 2-án 8¹/₉-kor
Anny Ondra, Karel Lamač leg-
újabb csehül beszélő vigjátéka
AZ IDEÁLIS FÉRFI
Helyárak: 2.20 - 6.50 Ké

Előzetes jelentés! Május 4-7-ig Richard
Tauber, Lien Deyers és Szöke
Szakáll legjobb német hángos
filmoperettje. - Zene Brodsky M.

HAZUG CSÓKOK HAZUG CSÓKOK**Hirdetmény.**

MAROSFALVA község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX, 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. törvénycikkekben előírt helyszini eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1933. évi május hó 2-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennél fogva felszólítanak:

1) mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1896: XXIX. t. cz. 15., 18. és az 1889: XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal egyetemben a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaitak ezuton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek;

3) azok, akiknek javára valójeg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

V Leviceach, dña 4. aprila 1933.

PETER ČEPELA, listovný**Dr. VALLÓ**, súdny rada**Kerthelyiség megnyitás!**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget,
hogy 1933. május hó 1-én, Léván, La-
dányi u. 13. sz. alatt, (Quit-féle házban)
a mai kornak megfelelően berendezve

kerthelyiségemet megnyitóm

Tánc parkett! Hideg ételek!
Legjobb sörök! I-a kiskoszmályi borok!
Szolid árak! Állandó zene!

Tisztelettel:

KOSZTOLÁNYI PÁL vendéglős**Üzlet megnyitás**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szives tudomására hozni, hogy LÉVÁN,
SZEPESSY UTCA 33. SZÁM ALATT

**puskaműves- és mechanikus
üzletet nyitottam**

Ugyanott kerékpárok, varrógépek, fegy-
verek, gramafonok, gyermekkoszik stb.
javítását jutányosan vállalom. - A n. é.
közönség pártfogását kérem, tisztelettel:

SPIŠÁK D. puskaműves és mechanikus**BAROSKA J. mechanikus LEVICE**

Telefon szám 130.

Kálnai utca 3. szám

Zajtalan járás, gyors varrás,
tisztá munka, ez az előnye a
P F A F F varrógépeknek!!

Állandóan ingyenes himző tanfolyam.
Előnyös részletfizetési feltételek.

Gramafonok és lemezek,
legújabb slágerek!

Az összes gyártmányú kerék-
párok, segítő motorkerék-
párok és alkatrészek. Pertrix
zseblámpa elemek állandóan
raktáron.

Szakszéri javítóműhely
és kerékpár zománcozás.

VADÁSZFEGYVEREK
és vadászati cikkek!
LŐPOR LŐPOR
és robbantószer áruja.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem Léva város és vidéke n. é. közön-
ségét, hogy LÉVÁN, Kigyó utca 3. szám alatt

**bútor és épületasztalos műhelyt
NYITOTTAM**

Vállalom az összes e szakmába vágó munkákat. Ugymint: Hálók, ebéd-
lők, úriszobák, előszobák, konyhák és egyéb berendezések. Ugyszintén
mindennemű épületmunkát és antik bútorok javítását is.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri, tisztelettel:

Moravek István
bútor és épületasztalos

Ugyanott tanuló felvétetik!

Hirdetmény.

T. ügyfeleink szives tudomására hozzuk, hogy az 1933. évi április 12-én kelt 59. számú

kormányrendelet szerint megállapított kamattételeket, ugy a könyv és folyószámlabetéteknél, mint az összes kölcsönöknél is

1933. május 1-től kezdődően alkalmazni fogjuk.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Léva, 1933. április 27.

Borsmegyei Népbank r. t.

AKAR ÖN

**OLCSÓN
IZLÉSESEN
DIVATOSAN**

ÖLTÖZKÖDNI?

AKKOR BEVÁSÁRLÁSA
ELŐTT KERESSE FEL

KOHN MIKSA
DIVATÁRUHÁZÁT, LÉVÁN

BRUSNO-FÜRDŐ

Borosznó Szlovenszkó

Klimatikus- és vízgógyhely, fenyves és pormentes levegő. Gyógyít: gyomor, szív, reuma és női betegségeket. - Naponta négyszeri étkezés 22—26 Ké, szoba 8—25 Ké - Vendéglős:

JESZENSZKY ISTVÁN

Fürdőszaisan május hó 15-től, szeptember 15-ig. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság
Brusno kúpele

Az Oroszkai Cukorgyár
gényei kerülete kicsinyben fogja kimérni a saját termésű

**SIKLÓSI FAJ-
BORAIT**

1933. május 1-től — 15-ig
literenként 6.- koronáért.
LEVICE, Féja-tér 4. szám.

Divatos
és izléses ékszerek
olcsó bevásárlási forrása
STEINER TESTVÉREK
LEVICE, Baťa cég mellett

Gelber ;

*Ladányi ut negyvenhárom,
„Orthopád cipőt“ itt csinálom !
Ea az nincs ;
Fajitós is híncs.*

Bernáth és Fenyvessi

LEVICE—LÉVA, Bati utca 11. szám

Telefon : 26

Telefon : 26

Állandó raktár mezőgazdasági szükségleti cikkekben. - Eladás nagyban és kicsinyben.

Erőtakarmányok baromfi és sertésenyésztők részére is: Pekk, halliszt, vérliszt, soyadara, sesamdara, arachiddara, tökmag és napraforgópogácsaliszt, szárított tengerimoslók, malatácsira, sörélesztő, tápmeszek, korpá

MŰTRÁGYÁK: superfosfát, tomasalak, mézsnitrogén, mézsalétrom, chilisalétrom, kállisó, trágyameszek stb.

„APOLLO“ gyári lerakat: Benzin-szeszkeverék, olaj, petroleum, kocsikenőcs

TISZTA BENZIN ipari célokra. Benzol, habolaj, Carbolineum. - Porosz

szén és koks. - NÖVÉNYVÉDELMI SZEREK: Chlórbarium, Neodendrin,

Dendrin, Arborol, Asperoid, Poksín. - PÁCANYAGOK: Agrostan, Ceretan,

Germisan, Uspulun stb.

UJONNAN BERENDEZETT VETŐMAGTISZTÍTÓ TELEP

ELITE TISZTÍTÓ ASZTALLAL!

Cserélje be

régi, telepes RADIO készülékét
modern váltóáramu hálózati

RADIO-ra!

Előnyös CSEREAKCIÓ elsőrendű,
szelektív TELEFUNKEN radio
készülékekben!

Cserélje ki

régi elgyöngült RADIO LÁMPÁIT
a legtökéletesebb TUNGSRAM
bárium lámpákra, amelyekért a gyár
IRÁSBELI JÓTÁLLÁST vállal!

HASZNÁLJA KI a Tung-
sram-gyár ezen egyedülálló
jótállási kedvezményét!
Minden igénynek megfelelő
radio készülékek, hangszó-
rók, anódpótlók, akkumulá-
tortöltők nagy választékban
és kedvező részletfizetésre!
Állandóan triss radio ele-
mek! Akkumulátorok szak-
szerű töltése és kezelése!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon : 14. Alapított 1881.